

**Grankulla stads
revisionsutskotts
utvärderingsberättelse
för 2020**

**Kauniaisten kaupunki
Grankulla stad**

Innehåll

1.	Revisionsutskottets uppgifter och sammansättning.....	1
2.	Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års utvärderingsberättelser	2
3.	Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts	3
4.	Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts.....	5
5.	Bildningssektorn	8
5.1	Ekonomi och förvaltning	8
5.2	Småbarnspedagogiken	8
5.3	Undervisningsväsendet	9
5.4	Kultur och fritidssektorn	13
6.	Övriga observationer	16
6.1	Allmänna förvaltningen.....	16
6.2	Social- och hälsovårdssektorn	18
6.3	Samhällstekniken	20
6.4	Byggnadstillsynen.....	21
7.	Revisionsutskottets förslag till stadsfullmäktige.....	22
8.	Sammanfattning	22
9.	Underskrifter.....	23

1. Revisionsutskottets uppgifter och sammansättning

Stadsfullmäktige tillsatte 12.6.2017 ett revisionsutskott enligt kommunallagen för att organisera granskningen och utvärderingen av förvaltningen och ekonomin under fullmäktigeperioden 2017–2021.

I utvärderingsarbetet år 2020 bestod revisionsutskottet av följande ledamöter och personliga ersättare:

Ledamöter	Ersättare:
Olavi Filppula, ordförande	Harri Fagerlund
Stefan Stenberg, vice ordförande	Christoffer Lindqvist
Veronica Fellman	Marina Almark
Jarkko Huttunen	Pirjo Huttunen
Sari Mutka	Elina Eväsoja

Beslutsfattandet i revisionsutskottet har baserat sig på förslag av ordföranden och CGR, OFGR Outi Koskinen från KPMG Julkistarkastus Oy har varit protokollförare i revisionsutskottet.

Ledamöterna i revisionsutskottet har inte deltagit i utvärderingen av de sektorer eller utskott där de själva är ledamöter eller ersättare.

Revisionsutskottets uppgifter

Revisionsutskottet ska enligt kommunallagen bereda de ärenden som gäller granskningen av förvaltningen och ekonomin och som fullmäktige ska fatta beslut om samt bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i staden och stadskoncernen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Dessutom åligger det revisionsutskottet att samordna revisionen för staden och dess dottersamfund. Om stadens balansräkning visar underskott som saknar täckning ska revisionsutskottet bedöma hur balanseringen av ekonomin utfallit under räkenskapsperioden samt den gällande ekonomiplanens tillräcklighet. I revisionsutskottets uppgifter ingår också att behandla redogörelserna för bindningar enligt 84 § i kommunallagen och övervaka att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas. Kommunen ska föra ett offentligt register över bindningarna i det allmänna datanätet, om inte något annat följer av sekretessbestämmelserna.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete för 2020

Revisionsutskottet utförde utvärderingen för 2020 enligt sin utvärderingsplan för fullmäktigeperioden 2017–2021 och sitt arbetsprogram för utvärderingen för 2020. År 2020 har bildningen och småbarnspedagogiken varit fokusområde vid utvärderingen.

Revisionsutskottets utvärderingsarbete har grundat sig på stadens bokslut 2020 samt budgeten 2020 och ekonomiplanen 2020–2022. Dessutom tog revisionsutskottet del av stadsstyrelsens och utskottens protokoll samt andra utredningar. Vid sina möten hörde revisionsutskottet stadens tjänsteinnehavare, arbetstagare och förtroendevalda.

Revisionsutskottet sammanträdde 12 gånger. Dessutom beredde ledamöterna i revisionsutskottet självständigt textutkast till utvärderingsberättelsen. Revisionsutskottet har satt sig in i bildningens och småbarnspedagogikens verksamhet genom att höra ordförandena för det finska och det svenska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik, bildningsdirektören, chefen för småbarnsfostran och ekonomichefen. Också stadsdirektören, ekonomidirektören, IT-utvecklingschefen, och personaldirektören var inbjudna till möten och gav utredningar i ärenden som gäller verksamheten, förvaltningen och ekonomin inom respektive ansvarsområde.

I enlighet med kommunallagen har revisionsutskottet tagit emot redogörelserna för bindningar och ändringar i dem, samt fört in redogörelserna i registret, som upprätthålls i stadens allmänna datanät.

Revisionsutskottet utvecklade sin egen verksamhet genom att delta i kurser som riktade sig till ledamöter i revisionsutskott. Revisionsutskottets ordförande och tre ledamöter deltog i ett gemensamt seminarium för revisionsnämnderna i huvudstadsregionens kommuner och samkommuner 26.11.2020.

Revisionen för 2020

Revisionen för bokslutsåret 2020 utfördes i enlighet med god revisions sed inom den offentliga förvaltningen. Revisorn har presenterat revisionsplanen för revisionsutskottet och rapporterat till utskottet om verkställandet av planen.

Revisorn avgav två skriftliga rapporter till revisionsutskottet om revisionen för 2020. Rapporterna gavs också till stadsdirektören och ekonomidirektören. Revisionsutskottet rekommenderar att de observationer som framförs i rapporterna tas i beaktande och att nödvändiga åtgärder vidtas med anledning av dem.

2. Uppföljning av observationerna och utvecklingsförslagen i föregående års utvärderingsberättelser

Fullmäktige behandlade utvärderingsberättelsen för 2019 vid sammanträdet 15.6.2020. Stadsstyrelsen har 16.11.2020 gett fullmäktige utskottens och allmänna förvaltningens bemötanden till rekommendationerna i utvärderingsberättelsen.

Revisionsutskottet konstaterar att iakttagelserna i utvärderingsberättelsen för 2019 om att promemorior bör göras upp över tväradministrativa höranden inte har genomförts. Till följd av detta har de önskemål om fortsatt beredning som har framförts av de politiska beslutsfattarna inte beaktats i tjänsteinnehavarnas beredningsarbete.

Som vårt svar på respons som gavs på förra årets utvärderingsberättelse bör staden ha en äldrepolitisk strategi för 2021–2025. Valfärdsplanen för barn och unga 2014 var inte ännu färdig 2020. Helhetsplanen för mentalvårdsarbetet 2008–2015 i Grankulla gjordes med stöd av mentalvårdsarbetet. Helhetsplanen för mentalvårdsarbetet har fortfarande inte slutförts.

Sport- och motionsprogrammet godkändes 2020 och kulturprogrammet bereddes på hösten 2020. Grankullas digitaliseringsprogram gjordes upp för 2021–2023.

Det finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik tog upp i sitt bemötande att avsikten var att uppdatera tvåspråkighetsprogrammet på hösten 2020 men att uppdateringen har senarelagts till 2021.

Revisionsutskottet rekommenderar att de ovan nämnda dokumenten utvärderas och vid behov uppdateras och läggs upp på stadens webbplats.

Revisionsutskottet anser att även om tvåspråkighetsprogrammet inte är lagstadgat så behövs det och bör uppdateras snarast.

Det finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik tog upp i sitt bemötande att det bildningspolitiska programmet innehåller överlappningar med stadens strategi. Dokumentet är inte lagstadgat. Under de senaste åren har bildningen ålagts ett stort antal utredningar, program och planer som belastar förvaltningen och personalen, så revisionsutskottet anser det inte nödvändigt att uppdatera det bildningspolitiska programmet.

Revisionsutskottet rekommenderar att alla program bör granskas för att bedöma deras nödvändighet och överensstämmelse med strategin och man bör se till att programmen inte innehåller överlappningar eller motstridigheter.

3. Utvärdering av hur de ekonomiska målen uppfyllts

Stadens ekonomiska resultat för 2020 var 1,7 miljoner euro. Till överskottet bidrog en summa på 3,8 miljoner euro statligt stöd av engångskaraktär som anslöt till coronaepidemin. Utfallet av verksamhetsintäkterna var 1,3 miljoner euro mindre än budgeten och 11 procent lägre än året innan till följd av delvisa avbrott i verksamheten på grund av coronaepidemin. Verksamhetskostnaderna ökade med 3,3 procent jämfört med föregående år. Med beaktande av de kostnader som orsakades av coronaepidemin har utfallet av utgifterna dock varit cirka 0,5 miljoner euro mindre än den ändrade budgeten. Skatteinkomsterna ökade med 3,3 procent jämfört med 2019. Inkomster från kommunalskatten ökade med 4,5 procent men underskred budgeten med cirka 1,2 miljoner euro. Minskningen av inkomster från kommunalskatten berodde på att antalet arbetslösa arbetsökande nästan fördubblades under året.

Grankulla är den enda kommunen i Finland som hade negativa statsandelar 2017–2019, sammanlagt 4,9 miljoner euro, dvs. utjämningsen av statsandelarna var högre än utfallet. År 2020 ingick i statsandelarna ett belopp på 3,8 miljoner euro av engångskaraktär till följd av coronaepidemin. Som resultat blev statsandelarna positiva, 4,2 miljoner euro. Den negativa utjämningsen av statsandelarna (14,2 milj. euro) motsvarade 20,6 procent av skatteinkomsterna 2020 (69,2 milj. euro).

€ 1 000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Statsandelar före utjämnings	14 626	13 932	12 374	12 718	12 146	12 033	12 448	16 636 *)
Utjämningsar	-11 514	-11 814	-12 049	-12 285	-12 942	-14 317	-14 312	-14 248
Redovisade statsandelar / statsandelar sammanlagt	3 112	2 119	325	433	-796	-2 284	-1 864	2 389
Ersättning av förlorade skatteinkomster								1 936
Utjämningsar i % av skatteintäkterna	20,60 %	20,00 %	20,10 %	19,51 %	17,38 %	20,70 %	21,36 %	20,59 %

*) Inkluderar 3 752 000 euro i stöd 2020 i anslutning till coronaepidemin; stödet utgörs av en ökning av statsandelarna för kommunal basservice.

Uppfyllelse av de strategiska ekonomiska målen 2018–2022 under 2020

Stadens ekonomiska mål i strategin för fullmäktigeperioden är:

1. Kommunalskattesatsen högst 17 procent.
2. Det strukturella resultatet uppvisar i genomsnitt överskott.

År 2020 var kommunalskattesatsen 17 procent, så det första av målen uppnåddes. Det andra strategiska målet (resultatet uppvisar i genomsnitt strukturellt överskott) uppnåddes inte trots engångsstödet i anslutning till coronaepidemin. Det kumulativa strukturella resultatet under fullmäktigeperioden uppvisar från och med 2018 underskott, -2,2 miljoner euro.

Det strukturella resultatet 2020 uppvisar ett aning överskott på 0,3 miljoner euro. Överskottsresultatet påverkades av coronabidrag på cirka 3,8 miljoner euro av engångskaraktär. Coronaepidemin gav upphov till direkta kostnader på cirka 1,0 miljoner euro. Det strukturella resultatet hade uppvisat underskott på cirka 2,5 miljoner euro utan det statliga coronastödet av engångskaraktär och de direkta kostnaderna som coronaepidemin gav upphov till. Tabellen här nedan visar det årliga resultatet för varje räkenskapsperiod korrigerat med inkomster från försäljning av markegendom och andra inkomstposter av engångskaraktär.

€ 1 000	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Resultatet i bokslutet	-985	-1 538	1 590	7 132	6 198	3 229	-1 520	1 654
Extraordinära inkomstposter	-1 736	-760	-7 006	-9 031	-1 175	-1 575	-2 631	-1 368
Korrigerat, dvs strukturellt resultat	-2 721	-2 298	-5 416	-1 899	5 023	1 654	-4 151	286

De bindande målen för ekonomin 2020 och utfallet

Överskridningar av nettoanslagen i driftsekonomin inträffade inom följande enskilda resultatområden: stadsfullmäktige (3 642 euro), förvaltnings- och ekonomitjänsterna (130 178 euro), förvaltningen av social- och hälsovårdssektorn (33 223 euro), socialtjänsterna (458 711 euro), äldreomsorgen (79 612 euro), hälsovården (53 437 euro), specialiserade sjukvården (517 449 euro), ersättningar enligt markanvändningsavtal och vinster från försäljning av markegendom (2 273 423 euro lägre än beräknat). I övrigt var utfallet av driftsekonomin inom de bindande nettoanslagen som åtagits i den ändrade budgeten. Stadsfullmäktige godkände 15.3.2021 § 11 överskridningarna och underskridningarna av verksamhetsbidragens bindande anslag år 2020.

Investeringarna, 5,7 milj. euro, utföll inom anslagen i den ändrade budgeten.

Balansräkning och ekonomisk ställning

Stadens balansräkning är fortfarande stark och soliditeten på 87 procent är utmärkt. Under eget kapital fanns överskott från tidigare år till en summa på 52,7 miljoner euro och överskott från bokslutsåret på 1,7 miljoner euro.

Stadskoncernens balansomslutning var 148,6 miljoner euro och soliditeten på 70 procent var på en god nivå. Stadskoncernens lånestock var 26,1 miljoner euro.

Stadens ekonomi 2020 påverkades av den operativa osäkerheten till följd av coronaepidemin, koronastödet av engångskaraktär och direkta kostnader orsakade av coronaepidemin. Utmaningarna för de kommande åren inkluderar osäkerhet i inkomstbasen, tillväxtpress på verksamhetskostnaderna, uppdämda service- och vårdbehov till följd av coronaepidemin, samt investeringsnivån och stigande avskrivningar varje år.

4. Utvärdering av hur målen för verksamheten uppfyllts

Utvärdering av hur åtgärderna för 2020 och för hela fullmäktigeperioden i Grankullas stadsstrategi 2018–2022 har uppfyllts

I Grankullas stadsstrategi 2018–2022 ingår mål för fullmäktigeperioden indelade i fem strategiska insatsområden, och för målen fastställs också åtgärder och mätare på årsnivå. I bokslutet rapporterar sektorerna om åtgärdernas utfall under 2020.

Enligt revisionsutskottets bedömning har målen för 2020 inte till alla delar omsatts i praktiken. Ett flertal projekt inleddes, men alla kunde inte slutföras under året.

Revisionsutskottet rekommenderar att de till buds stående resurserna beaktas vid fastställandet av målen på årsnivå och antalet mål, särskilt under den ekonomiska osäkerhet som råder. Målen kan också med fördel delas in i delmål som schemaläggs och följs upp.

Nedan visas ett sammandrag av revisionsutskottets utvärdering av utfallet för mål och åtgärder i Grankullas stadsstrategi 2018–2022, allmänt taget, under år 2020. Måluppfyllelsen för de strategiska åtgärderna ingår mer detaljerat i del 2.1. i stadens bokslut för 2020. ●●●

= målet har nåtts = arbetet är på god väg = målet har inte uppnåtts

Strategiskt insatsområde och målen för fullmäktigeperioden 2018 – 2022	Revisionsutskottets bedömning av måluppfyllelsen 2020
<p>1. Med fokus på invånarna "ALLA MED"</p> <p>1.1. Levande tvåspråkighet <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Uppdateringen av Grankullas tvåspråkighetsprogram har uppskjutits till 2021.</i></p> <p>1.2. Delaktighetsprogrammet <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- I invånarenkäten 2019 var kundtillfredsställelsen med stadens tjänster bättre än i enkäten 2016: det allmänna vitsordet var 8,37 (2016: 8,08).</i> <i>- Koncepteringen av stadens nya webbplats gjordes upp 2020 (publicering 2021).</i> <i>- Användarantalet för GraniDialog uppnådde målet som var 600 nedladdningar (utfallet: 700).</i> <i>- Integrationsåtgärder för invandrare verkställdes inte till följd av coronaepidemin.</i></p> <p>1.3. Grankullabornas välbefinnande och hälsa förbättras och skillnaderna i hälsa minskar, 2018–2022 <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Beredningen av det äldrepolitiska programmet och välfärdsplanen för den vuxna befolkningen påbörjades. Resultaten av Finsote2018 kompletteras under våren 2021 med resultaten av huvudstadsregionens hälsoenkät.</i> <i>- Beredning av välfärdsplanen för barn och unga påbörjades.</i></p> <p>1.4. Grankullas social- och hälsovårdstjänster marknadsförs <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Aktivt deltagande i projektet för Västra Nyland, t.ex. som pilotkommun inom projektet Framtidens hälsocentral, dvs. 2020 års mål uppnåddes.</i></p>	<p>●</p>
<p>2. En livskraftig stad "FINLANDS NÖJDASTE KOMMUNINVÅNARE"</p> <p>2.1 Stadens och företagarnas gemensamma program för företagande: årliga mätningar av företagärvänligheten <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Företagärvänligheten mättes på våren 2020.</i></p> <p>2.2 Staden och tredje sektorn gör upp ett gemensamt program för ökad livskraft <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Programmet för ökad livskraft utarbetades inte (beslut). Samarbetet med företag bygger redan från tidigare på principer för bidrag och uthyrning av lokaler, samarbetsavtal, regelbundna möten, program för bl.a. motion och kultur och övrigt samarbete, t.ex. Granidagen.</i></p> <p>2.3 Grankulla uppmuntrar stadens invånare till rörlighet och aktivitet i samarbete med företag och föreningar <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Hobbybarometern inom skolhälsoenkäten låg på 96,8 procent av eleverna i åk 4–5, dvs. målet (95 %) uppnåddes</i></p> <p>2.4. En gemensam kulturplan i samarbete mellan aktörer inom konst och kultur samt stadens sektorer; gemensam koordinerings- och informationskanal <i>- Kulturutskottet godkände sitt kulturprogram.</i></p> <p>2.5. Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs under fullmäktigeperioden <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Beslutsfattandet om planändringen har ännu inte slutförts.</i></p>	<p>●</p>
<p>3. En grön, fotgängarvänlig stad "SIKTE PÅ ETT KOLNEUTRALT GRANKULLA"</p> <p>3.1. Stadsstrukturen utvecklas i enlighet med utvecklingsbilden för markanvändning och boende på ett sätt som stärker Grankullas identitet <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i></p>	<p>●</p>

<p><i>- Verkställandet av åtgärderna är svårt att utvärdera utan tydliga målindikatorer. Vem övervakar verkställandet av åtgärderna?</i></p> <p>3.2. Grankulla främjar hållbar utveckling <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Stadsfullmäktige godkände 15.6.2020 stadens resurssmarta färdplan för att uppnå målet för klimatneutralitet.</i></p> <p>3.3. De regionala MBT-målen för bostadsproduktion verkställs <i>- Målet (i snitt 80 bostäder/år) överskreds, de färdiga bostäderna uppgick till 289 st.</i></p>	
<p>4. En lärvänlig stad "LÄRANDE MED SIKTE PÅ FRAMTIDEN"</p> <p>4.1. Högklassig småbarnspedagogik och förskola med barnet i fokus <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Planen för skol- och daghemsnätet har behandlats och investeringsbehoven har beaktats i budgeten 2021.</i> <i>- Projektplanen för förskoleundervisningens lokaler i Granhultsskolan har godkänts.</i></p> <p>4.2. Högklassig utbildning med eleven i fokus <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Ungdomsarbetslösheten var rekordhög till följd av coronaepidemin. I december 2020 var 43 personer under 25 år arbetslösa (2019: 5) medan fullmäktigeperiodens mål var 0 % ungdomsarbetslöshet.</i></p>	●
<p>5. Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla "ÖPPEN OCH EXPERIMENTVILLIG"</p> <p>5.1. Öppen verksamhetskultur <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Flera projekt som vidareutvecklar experimentkultur inom bildningen påbörjades.</i> <i>- DigiLab var stängt på våren till följd av coronaepidemin.</i></p> <p>5.2. Flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Ett halvt års paus hölls i Pulssi-enkäten. I övrigt verkställdes åtgärderna till största delen.</i></p> <p>5.3. Sund kommunekonomi <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- I motsats till vad som var målet för fullmäktigeperioden visade det strukturella kumulativa resultatet ett underskott år 2020.</i> <i>- Övriga ekonomiska indikatorer låg på god nivå.</i> <i>- De åldersstandardiserade vårdkostnaderna var 3 238 euro per invånare, vilket var den näst förmånligaste i av de medelstora kommunerna i jämförelsen. Målet (placering bland 1/3) uppnåddes.</i> <i>- T3-tiden, dvs. tillgången till icke-brådskande vård (1–8/2020) uppnåddes. Målet var 10 dagar.</i> <i>- Målet för väntetiden till icke-brådskande tandläkarvård (4 mån.) uppnåddes inte eftersom coronapandemin ledde till avsevärda begränsningar i mottagningsarbetet.</i></p> <p>5.4. Fastigheterna och utrustningen i skick och i bruk <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Målen uppnåddes till största delen förutom indikatorn att lokalerna skulle användas mer, eftersom lokalerna var stängda under långa tider till följd av coronapandemin.</i></p> <p>5.5. Lättanvända digitjänster för alla åldrar <i>Revisionsutskottets utvärdering:</i> <i>- Åtgärderna inom projektportföljen som ingår i digitaliseringsprogrammet verkställdes endast delvis, bl.a. på grund av coronapandemin och personalbrist.</i> <i>- Ärendehanteringssystemet Dynasty 10 togs i bruk i slutet av året.</i> <i>- Förberedelserna för ibruktatagandet av Apotti gick enligt plan.</i></p>	●

5. Bildningssektorn

5.1 Ekonomi och förvaltning

Stadsfullmäktige beslutade att sänka verksamhetsinkomsterna i budgeten för 2020 med 100 000 euro för idrottstjänsterna och totalt 47 000 euro för kulturtjänsterna på grund av de intäktsnedgångar som uppstått från idrottsanläggningar och lokaler för kulturverksamhet år 2020 till följd av coronapandemin. Stadsfullmäktige bestämde att bevilja tilläggsanslag för budgetåret 2020 för att täcka kostnader som uppstod på grund av coronapandemin. Anslagen är 18 000 euro för småbarnspedagogiken, 18 000 euro för den finskspråkiga bildningen och 31 000 euro för den svenskspråkiga bildningen, baserat på de faktiska redovisade coronakostnaderna i redovisningen. Skillnaden beror på de olika sätten att beställa och bokföra skolornas beställningar av munskydd. Verksamhetsbidraget för bildningssektorn var -31,6 miljoner euro och den ändrade budgeten var 32,6 miljoner euro. Utfallet ligger cirka 1,0 miljon euro under budgeten med tilläggsanslaget.

Utfallet av verksamhetsinkomsterna för förvaltning och ekonomi inom bildningssektorn var cirka 9 000 euro och verksamhetsutgifterna 360 000 euro. Dessa innehåller utöver bildningens administrativa kostnader de inkomster och utgifter som ansluter till det särfinansierade projektet Grani Goes Smart, som omfattar snart sagt hela bildningen. Utgifterna var lägre än den budgeterade summan 400 000 euro. Alla evenemang som organiserades av bildningens förvaltning kunde inte hållas och en del har hållits på distans. Under året har resor inställts och personalen deltog mindre i avgiftsbelagd fortbildning. Personalantalet var oförändrat.

5.2 Småbarnspedagogiken

Coronaepidemin medförde utmaningar när det gällde att ordna vård och förutse vårdbehov, men den lättade tillfälligt bristen på vårdplatser. Det var få exponeringar i daghemmen. Några anställda överfördes tillfälligt till social- och hälsovården. Antalet barn växte stadigt inom småbarnspedagogiken. Särskilt det stora antalet barn under tre år var en utmaning. I en grupp där barn under tre år ingår krävs en vuxen per fyra barn, medan grupper med barn över tre år har en vuxen per sju barn. Av barnen över fyra år deltog 96 procent i den kommunala småbarnspedagogiken.

En del av de kommunala småbarnspedagogikgrupperna var verksamma i baracker, vilket orsakade svårigheter och tilläggskostnader för verksamheten och förvaltningen.

Det fanns ett akut behov av lärare inom småbarnspedagogiken. Behovet gällde båda språkgrupperna. I Grankulla innehades cirka 76 procent av lärartjänsterna inom den finska småbarnspedagogiken av behörig personal. Behöriga vikarier saknades för fem lärarbefattningar. Inom den svenska småbarnspedagogiken var situationen ännu svårare: i oktober 2020 innehades cirka 56 procent av befattningarna av behöriga personer. Behöriga vikarier saknades för sex befattningar och en vakans var inte besatt. Situationen i oktober var att 9 befattningar av 16 var besatta och 7 var lediga. Befattningarna innehades av sex personer som är obehöriga medan en befattning var obesatt. Arbetsbelastningen för de erfarna anställda ökade, personalomsättningen ökade och planeringen och genomförandet av verksamheten försvagades. Coronaepidemin påverkade också den öppna familjeverksamheten, som var stängd under större delen av året. Den öppna familjeverksamheten spelade en viktig roll i att stöda barnfamiljer och i utvecklingen av samhörighet och sociala relationer.

Inom småbarnspedagogiken minskade inkomsterna eftersom barnen inte deltog i verksamheten. Coronabidraget för personalkostnader var 44 000 euro.

Utvecklingen och genomförandet av ett program för övervakning av privat småbarnspedagogik påbörjades men slutfördes ännu inte under 2020. På grund av det ökade antalet barn fanns det inte tillräckligt med IT-utrustning.

Norlandia Graniitti började som ett nytt servicesedeldaghem hösten 2020. Planeringen av ett nytt kommunalt daghem, Villa Anemone, påbörjades.

Kundenkäten inom småbarnspedagogiken 2020

I oktober-november genomförde Esbo, Helsingfors, Grankulla och Vanda en gemensam kundenkät för alla vårdnadshavare till barn i kommunal och privat småbarnspedagogik och förskoleundervisning. Med enkäten undersöktes barnens och vårdnadshavarnas erfarenheter av småbarnspedagogik och förskoleundervisning samt deras önskemål om utvecklingsområden.

Enkäten från 2017 reviderades i samarbete med kommunerna, vårdnadshavarna och de anställda i huvudstadsregionen. Enkäten gjordes mer koncis och frågor riktade till barnen togs med. Enkäten kunde besvaras på flera språk.

De bästa vitsorden fick barnens trivsel och personalen inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen. Barnen och vårdnadshavarna kände också att barnen har goda och tillräckliga vänskapsrelationer inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen.

Baserat på svaren finns det behov att utveckla barnens möjligheter att delta i planeringen av verksamhetens innehåll samt att se till att vårdnadshavarnas respons, idéer och önskemål beaktas bättre än tidigare. Enligt enkätresultaten finns det också ett behov av att se till att olika lärmiljöer utnyttjas på ett ännu mer varierat sätt, utöver själva lokalen för småbarnspedagogik och förskoleundervisning. Enkätresultaten kommer att utnyttjas i utvecklingen av verksamheten.

Grankullafamiljerna gav tjänsterna inom småbarnspedagogiken och förskoleundervisningen allmänvitsordet 4,7 / 5. Vidare utvecklingsarbete behövs av både barnens och vårdnadshavarnas möjligheter att påverka innehållet i verksamheten och bli hörda.

5.3 Undervisningsväsendet

Coronabegränsningarna hade en stark inverkan på skolverksamheten 2020. Eleverna inom den grundläggande utbildningen på årskurserna 4–9 och gymnasieeleverna studerade på distans från och med mars. Eleverna inom den grundläggande utbildningen återvände till skolan för läsårets sista två veckor. För gymnasiets del fortsatte distansundervisningen under hösten. Räkenskapsperiodens utfall var 9,6 miljoner euro som var 340 000 euro mindre än budgeten.

Levande tvåspråkighet

Målet för 2020 var att verkställa ett uppdaterat tvåspråkighetsprogram för bildningen. Grunden för bildningens tvåspråkighetsprogram slutfördes, men programmet väntar på en uppdatering av stadens tvåspråkighetsprogram. Uppdateringen av Grankulla stads tvåspråkighetsprogram har skjutits upp till början av 2021. Detta beror på att de kommunspecifika resultaten i Språkbarometern 2020 (som görs på uppdrag av Justitieministeriet och är en viktig undersökning) publicerades först 2021.

Högklassig utbildning med eleven i fokus

Mål: En plats för alla efter grundskolan, 0 procent ungdomsarbetslöshet

Alla niondeklassister har fått fortsatt studieplats också 2020. Ungdomsarbetslösheten var rekordhög till följd av coronaepidemin I juli 2020 var 65 personer under 25 år arbetslösa. Situationen förbättrades mot slutet av året. I slutet av december fanns det 43 arbetslösa arbetssökande under 25 år, inklusive de som blev permitterade.

Tabell: Niondeklassisternas platser inom fortsatta studier

Fortsatt studieplats 2020	Kasavuori, antal elever	Kasavuori, andel elever i %	Hagelstam, antal elever	Hagelstam, andel elever i %
finska gymnasiet	95	87	1	1
svenska gymnasiet			91	92
yrkesutbildning på finska	10	9		
yrkesutbildning på svenska			5	5
specialyrkesutbildning			2	2
utan studieplats (12.6.2020)	4	4		
Sammanlagt	109	100	99	100

Tabellen visar att en stor del av både finsk- och svenskspråkiga elever fortsättningsvis väljer gymnasiet.

Tabell: Placeringen av niondeklassister

Baserat på studentexamensresultaten placerades Grankullas gymnasier på Yles rankinglista enligt följande: Gymnasiet Grankulla samskola (GGS) låg på plats 10 och Kauniaisten lukio på plats 90 i nationell jämförelse.

Tabell: Antalet lärare och deras behörighet i Grankulla läsåret 2020–2021

	Antal lärare	Obehöriga (visstidsanställda)	Andel behöriga i %
Kauniaisten lukio	32	1	97
GGS	30	-	100
Kasavuoren koulu	38	2	95
Hagelstamska	44	5	89
Mäntymäki	35	4	89
Granhult	32	5	84

Det var svårt att rekrytera behöriga vikarier. Det var särskilt svårt att rekrytera vikarier för svenskspråkiga klasslärare.

Mål: Fungerande övergångar mellan olika stadier

Planen för skol- och daghemsnätet godkändes sommaren 2020 och investeringsbehoven beaktades i investeringsprogrammet i budgeten 2021. Projektplanen för förskoleundervisningens lokaler i Granhultsskolan har godkänts. En finskspråkig utredning av daghems- och skolnätet ingick i rapporten från arbetsgruppen för skolnätverket.

I maj godkändes verksamhetsplaner som ger skolorna möjlighet att beakta särskilt begåvade elever i undervisningen.

Revisionsutskottet uppskattar att skolorna ges möjlighet att beakta, stöda och uppmuntra också särskilt begåvade elever.

Mål: Skolor som motsvarar framtida behov

Coronavirusituationen på våren och följderna av undantagsförhållandena ändrade radikalt skolverksamheten och skolorna övergick till distansundervisning från och med 18.3.2020. Svaren på enkäten om distansstudier som skickades till eleverna återspeglade de rådande omständigheterna. Under coronapandemin ägnades mycket uppmärksamhet åt individcentrerad undervisning och vägledning i gymnasiet. Under distansundervisningen följdes studiernas framskridande noga och tröskeln var låg att ingripa om studerande hade lämnat distansuppgifter ogjorda eller om studerande inte hade deltagit i undervisningen. Tack vare coronabidraget från Utbildningsstyrelsen var det möjligt att utöka stödundervisningen för eleverna .

Revisionsutskottet uppskattar att coronabidraget riktades till stödundervisning.

Helsingfors förvaltningsdomstol begärde utlåtande av finska utskottet för undervisning och småbarnspedagogik om två kommunala besvär över den finskspråkiga grundläggande utbildningen. En utvecklings- och genomförandeplan utarbetades för rektorsmodellen inom den finskspråkiga grundläggande utbildningen på våren 2020. I planen ingår att tydliggöra och kommunicera rektorernas arbetsfördelning, utveckla ekonomiska kunskaper och personalförvaltning samt att öka de gemensamma resurserna och samarbetet mellan skolorna.

Undervisnings- och kulturministeriet bad staden om ett utlåtande om utvidgningen av läroplikten. Båda utskotten för undervisning och småbarnspedagogik konstaterade att det finns problem med att finansiera reformen i Grankulla. Enligt beräkningar kommer reformen att medföra en tilläggskostnad på 1,8–2,4 miljoner euro för staden. Endast kostnader för studiematerial och -tillbehör, datorer och examensavgifter har beaktats i beräkningarna. Enligt undervisnings- och kulturministeriets beräkningar skulle kostnaderna för reformen vara 0,5–1,1 miljoner euro lägre.

Kravet som ingår i ett lagförslag på gratis utbildning på andra stadiet äventyrar organiseringen av våra gymnasiers internationella verksamhet. Enligt lagförslaget är det inte möjligt i framtiden för studerande att ens delvis finansiera utlandsresor själva. För att uppnå förslagets mål krävs därför nya former av stöd och övervakning.

Revisionsutskottet är oroligt över att den internationella verksamheten som har varit ett trumfkort för våra gymnasier kommer att minska.

Mål: Stöd för elevens välbefinnande

Under året gjordes en plan för finsk- och svenskspråkiga tjänster och hänvisning till vård som främjar ungas mentala hälsa. Kompetensen inom metalvårdstjänster med låg tröskel ökades i skolmiljön. Dessutom upprättades en guide för elevvården, effekterna av coronavåren på välbefinnandet följdes upp och Someturva-appen (mot sexuella trakasserier inom sociala medier) pilottestades.

Specialklassverksamheten utvecklades utifrån grupperingar i tre åldersgrupper: årskurserna 1–3, 4–6 och 7–9. Arbetet med att befästa verksamheten utvecklas väl. Elevernas färdigheter är mycket varierande, vilket utgör en utmaning för organiseringen av specialklassverksamheten. En aktiv diskussion pågår om utvecklandet av specialundervisningen och organiseringen av integration. Ett behov av att öka specialundervisningen har identifierats. Resurser har också riktats till utveckling av personalens sakkunskap och insikt.

I skolhälsoenkäten från Institutet för hälsa och välfärd (THL) hade eleverna i Esbo, Grankulla, Helsingfors och Vanda skilts åt. Skolhälsoenkäten 2019 skickades ut på remiss till alla utskotten och ungdomsfullmäktige. Då staden internt behandlar de frågor som väcktes i anslutning till diskussionen om skolhälsoenkäten utgör stadens strategi, välfärdsplanen för barn och unga 2021–2023, programmet för förebyggande rusmedelsarbete 2018–2022 samt andra planer som stöder invånarnas välbefinnande ett värdefullt stödmaterial. Även om många frågor i skolhälsoenkätens resultat var oroande är det viktigt att notera att resultaten också visar betydande styrkor: största delen av barnen och ungdomarna upplever sig som en viktig del av familjen, kompisgänget och skolgemenskapen, och de flesta har en fritidsaktivitet som de utövar varje vecka.

Hur kommuniceras resultaten från skolhälsoenkäten? Baserat på resultaten av skolhälsoenkäterna, hur kommer staden överens om åtgärderna och hur implementeras åtgärderna i stadsorganisationen?

Resultaten av skolhälsoenkäten 2019 behandlades ingående bl.a. då välfärdsplanen för barn och unga bereddes, och fokus har bestämts för utvecklingsåtgärderna. Utöver information om högstadieelever, gymnasister och studerande vid yrkesskolor ingick också information om eleverna på åk 4 och 5 inom den grundläggande utbildningen. Resultaten kan granskas enligt område, utbildningsnivå och kön. Resultaten för de olika områdena kan jämföras med andra kommuner, landskap eller med hela landet.

Revisionsutskottet rekommenderar att enkätresultaten också i fortsättningen delas upp enligt elevernas hemkommun.

Barn och unga i Grankulla mår i nationellt perspektiv relativt bra. Största delen av barnen och ungdomarna upplever sig som en viktig del av familjen, kompisgänget och skolgemenskapen, och de flesta har en fritidsaktivitet som de utövar varje vecka. Bland de mer oroande resultaten förekom bl.a. attityderna till rusmedel, tillgång till alkohol inom familjen, mobbning och sexuella trakasserier, problem med mental hälsa, samt utmattning och skoltrötthet. En del av fenomenen som ökar enligt enkäten visar en stark könssegregation. Problem med mental hälsa, sexuella trakasserier och utmattning var mycket vanligare bland flickor, medan pojkar oftare råkar ut för t.ex. mobbning.

Revisionsutskottet önskar få mer detaljerad information om Grankullaungas mentala och fysiska välbefinnande och följderna av coronapandemin.

I enkäten klassificerades alla studerande som studerande i Grankullas gymnasier. Resultaten av enkäten ger inte en riktig bild av gymnasister bosatta i Grankulla med tanke på att under läsåret 2020–2021 till exempel bodde 15 procent av studerandena i Kauniaisten lukio och 41 procent i GGS i Grankulla.

Revisionsutskottet konstaterar – liksom under flera tidigare år – att inga slutsatser kan dras av svaren på skolhälsoenkäten om Grankullaungas välbefinnande.

Tabell: Gymnasister enligt hemkommun

Hemkommun 2020–2021	Kauniaisten lukio, antal studerande	Kauniaisten lukio, andel studerande i %	GGS, antal studerande	GGS, andel studerande i %
Grankulla	64	15	126	41
Esbo	342	82	132	43
Helsingfors	1	0	8	3
Ingå			4	1
Kyrkslätt	10	2	34	11
Lojo	1	0		
Sjundeå			3	1
Vichtis			1	0
Joensuu	1	0		
Uleåborg	1	0		
	419	100	309	100

Skolhälsoenkätens resultat utnyttjades inom elevvården och inom elev- och studerandevården, samt vid utveckling av stadens verksamhet t.ex. då olika program görs upp, som välfärdsstrategin, välfärdsprogrammet för barn och unga eller det barn- och ungdomspolitiska programmet. Samarbetet mellan bildningen och social- och hälsovården har en central roll i arbetet för att förbättra barnens och ungdomarnas välbefinnande.

Det är viktigt att stärka det förebyggande hälsoarbetet och hälsa i vardagen bl.a. genom elev- och studerandevården och genom att öka samarbetet på en grundnivå. Mentalvårdstjänster och missbruksförebyggande tjänster med låg tröskel bör stärkas också inom skolorna. Insatserna mot mobbning och trakasserier bör ligga i fokus för

utvecklingsarbetet. Stöd för föräldrarollen och delaktighet ingår som viktiga delfaktorer i att öka välmåendet och de bör därför utvecklas på bred bas också inom det regionala samarbetet.

Revisionsutskottet önskar att barn och föräldrars delaktighet kommer att beaktas och att samarbete med organisationer utvecklas.

Mål: Sund kommunekonomi

Som en strategisk åtgärd inom bildningen undersöktes varför det finns skillnader i kostnaderna per elev mellan olika skolor. I utredningen av undervisningskostnaderna betraktades skillnaderna i utgifter mellan de finskspråkiga och svenskspråkiga skolorna i Grankulla samt faktorer som ligger bakom skillnaderna. Utredningen grundade sig huvudsakligen på kostnadsuppgifterna i stadens budgeter åren 2017–2019 genom att jämföra verksamhetsbidrag per elev.

Det framkom i undersökningen att de finskspråkiga skolorna i regel hade fördelaktigare kostnader för enskilda prestationer än de svenskspråkiga. I kostnadsskillnaderna beaktades stadens tvåspråkiga undervisningsväsende med svenska som minoritetsspråk. Undervisningskostnader är även enligt internationell forskning högre för minoritetsspråk än för majoritetsspråk, eftersom det blir dyrare att ordna undervisning för mindre elevantal och mindre grupper.

Den svenskspråkiga undervisningen hade högre personalkostnader än den finskspråkiga. Detta påverkades av antalet studerande och lärarnas arbetserfarenhet. Det finns färre elever inom den svenskspråkiga undervisningen (lågstadiet och gymnasiet). Högstadierna är ungefär lika stora och deras personalkostnader låg också på samma nivå. Kostnaderna för specialundervisning var också högre för det svenska lågstadiet och gymnasiet. Specialundervisning köptes också från andra kommuner. De köpta tjänsterna inom specialundervisningen på svenska var klart dyrare per elev.

I de finska skolorna utnyttjades skolfastigheterna mer effektivt tack vare det högre elevantalet, vilket också ger mindre fastighetsutgifter räknat per elev. Granhults fastighetskostnader kommer att minska när förskoleundervisningen flyttar till skolans lokaler.

5.4 Kultur och fritidssektorn

Sammanlagning av kultur-, ungdoms- och idrottsutskotten

Fullmäktige uppdaterade stadens förvaltningsstadga 11.05.2020. Kultur-, ungdoms- och idrottsutskotten slås ihop till ett kultur- och fritidsutskott från och med 1.06.2021.

Kulturutskottet

En gemensam kulturplan upprättades i samarbete mellan aktörer inom konst och kultur samt stadens sektorer under 2020. Målet för kulturplanen är att finna en gemensam vision och linje för kulturlivet i Grankulla just nu och i framtiden.

Grankulla kulturprogram gjordes upp i samarbete mellan stadens invånare, konstnärer och kulturaktörer som är verksamma i Grankulla, lokala institutioner inom konst- och kultur, och tväradministrativt med stadens enheter och sektorer. Målet har varit att göra alla parter och tjänsteproducenter som hyser intresse för kultur delaktiga. Bakgrundsinformation för programmet samlades in under 2020 med hjälp av öppna enkäter, delaktighetsappen Grani Dialog, intervjuer, diskussioner och verkstäder. Grankulla stads kulturtjänster genomförde insamlingen av bakgrundsinformation. Under hösten 2020 hölls dessutom två verkstäder i samarbete med Great Minds Oy.

Fyra bärande teman utkristalliserade sig med grund i materialinsamlingen inför kulturprogrammet, särskilt det material som har samlats in och analyserats under verkstäderna:

- Kultur från ung ålder
- Kultur är en förutsättning för välmående
- Kulturen sker i vardagen
- Kulturen syns och hörs i Grani

Kaikukortet (kultur för alla / för en jämlik kultur) bygger på jämställdhet och rätten för Kaikukortets målgrupp att delta i kulturlivet som är gemensamt för alla. Kaikukortet främjar ekonomisk och social tillgänglighet och grundidén med verksamheten är att kulturen finns till för alla, oavsett inkomst. Användningen av Kaikukortet är ett nära samarbete mellan kulturaktörerna och den sociala sektorn. Det uppsökande ungdomsarbetet och Grani Närhjälp rekommenderade att kortet skulle utfärdas till vissa klienter, och samarbetet med socialtjänsterna har fungerat bra. Under testperioden, från juni 2019 till oktober 2020, delades totalt 31 kort ut. Dessa kort användes våren 2020 och hösten 2020 för en kurs. Hösten 2020 diskuterade medborgarinstitutet, kulturtjänsterna och social- och hälsovårdssektorns om att befästa verksamheten som även inkluderades i budgeten 2021 som gällande tills vidare.

Grankullas digitaliseringsprogram

Ett av temana i stadsstrategin 2018–2022 är ”Smart verksamhet, ekonomi och samarbete i Grankulla”. Ett av delmålen för temat är lättanvända digitjänster för alla åldrar och ett digitaliseringsprogram som en konkret åtgärd. Inom stadens första digitaliseringsprogram slutfördes 61 projekt, 26 var under arbete och 3 hade inte påbörjats.

DigiLab är en verksamhetsmodell som startade som en pilotverksamhet hösten 2018. Det är en ny lärmiljö för teknik i Grankulla för elever, lärare, ungdomstjänsterna och för stadens invånare. I DigiLabbet samlas olika generationer och språkgrupper på lika villkor. Daghemsgrepp och skolklasser besöker DigiLabbet under dagen och under kvällarna hölls olika verkstäder och utbildningar för bl.a. allmänheten. DigiLabbet fungerar främst med unga frivilliga.

Våren 2020 godkändes verksamhetsprinciperna för DigiLabbet. Under dagen används DigiLabbet av till exempel skolor och daghem. De beställer användarturer av lärmiljöutvecklaren. Med hjälp av det elektroniska låssystemet kan DigiLabbets aktiva ungdomar komma in i lokalen på vardagar kl. 14–19. Ungdomar har också möjlighet att använda DigiLabbet för sina egna projekt. Ungdomsarbetarna ordnade klubbar på DigiLabbet. Annars var tillgången till DigiLabbet begränsad på grund av brist på personal på plats. Hösten 2020 var mer kostnadseffektiv uppföljning och centraliserad insamling av besökardata möjlig i DigiLabbets verksamhet med hjälp av sensornätet.

Idrottstjänsterna

Idrottstjänsterna fick i uppdrag att ta reda på hur ishallens kylsystem kan göras mer energieffektivt i framtiden. Under 2020 var uppgiften att undersöka hur man kan öka automatiseringen av kylmaskinerna och att uppgradera andra funktioner i ishallen för att bli mer energieffektiva i enlighet med färdplanen för ett klimatneutralt Grankulla 2035. Det första förslaget för att förbättra energieffektiviteten är att förbättra ishallens dataanslutningar. En förbättring av energieffektiviteten kommer att kräva ökad automation både av kylsystemen och hustekniken. Graden av automation kan dock inte ökas om inte ishallens dataanslutningar förbättras.

Kostnadskalkylen för installation av fiberoptisk kabel blir 7 000 euro. Kostnadskalkylen för schaktningsarbeten blir 16 000–20 000 euro i stadens egen regi. Om beslut fattas om att bygga en fiberoptikkabel så lönar det sig att ta med slalombackens underhållsbyggnad i fibernätet eller åtminstone gräva diket för kabeln så att det möjliggör senare anslutning eftersom byggnaden ligger på den sträcka där kabeln dras. För slalombackens underhållsbyggnad är tillägget till kostnadskalkylen 1 000 euro. Kostnadskalkylen för att förbättra dataanslutningarna uppgår sammanlagt till 23 000–28 000 euro.

GrIFK Alpine har föreslagit att ett vattenkylsystem ska anskaffas för backen. Systemet ger mer effektiv snöproduktion, särskilt i milda temperaturer, och ökar också det nuvarande systemets energieffektivitet. Idrottsutskottet föreslog för stadsstyrelsen och fullmäktige att behovsutredningen om ett vattenkylsystem skulle godkännas. Fullmäktige beviljade ett tilläggsanslag på 30 000 euro i investeringsdelen i budgeten 2020.

Programmet för sport och motion

Målen i Grankulla stads strategi betonar förbättring av invånarnas välbefinnande och hälsa inom alla sektorer samt minskning av hälsoskillnaderna 2018–2022. Målet för programmet är att genom olika åtgärder öka invånarnas fysiska aktivitet och välbefinnande samt stöda tväradministrativt samarbete och samarbete mellan olika aktörer. Planen innehåller förslag på åtgärder från olika aktörer för att öka hälsofrämjande sport och motion. Syftet med planen är att styra utvecklingen av sport och motion i alla dess delområden under de närmaste åren samt byggandet av idrottsanläggningar. Planen lägger grunden för utveckling av sport och motion samt för politiskt beslutsfattande.

I synnerhet är fysik aktivitet för barn och ungdomar och uppmuntran till det mycket viktigt ur folkhälsosynpunkt och bör ses som en riktlinje för ungdomstjänsterna i allmänhet.

Det är svårt att få unga att delta i ledd motion eftersom de på fritiden vill idrotta och motionera på egna villkor. Därför vill ungdomarna ha tillräckligt många idrottsanläggningar där man fritt kan träna.

Idrottsutskottets understöd till idrottsföreningarna 2020

Enligt Grankulla stads förvaltningsstadga ingår det i idrottsutskottets beslutanderätt att besluta om beviljande av verksamhetsbidrag och andra understöd och övervaka användningen av dessa. Idrottsutskottet granskade principerna för beviljande av understöd i februari 2020. Principerna ändrades inte. Understöden delas upp i verksamhetsunderstöd, projektunderstöd och personliga stipendier.

I budgeten 2020 reserverades anslag på sammanlagt 101 000 euro för understöd för idrottsverksamhet. Idrottsutskottet beviljade understöd enligt följande:

Mottagare av understöd 2020	Ansökt, euro	Beviljat, euro
Verksamhetsunderstöd	169 000	92 100
Projektunderstöd	35 436	5 700
Personliga stipendier	9 060	3 160
Understöd sammanlagt	213 496	100 960

Coronapandemins inverkan på idrottstjänsterna

Utfallet av verksamhetsinkomsterna underskred budgeten till följd av coronabegränsningarna.

Idrottsanläggningarna var stängda 15.3.2020–31.5.2020, och då erhöles inga från den delen av verksamheten. Inkomstbortfallet omfattade simhallens försäljnings- och biljettkomster och användaravgifter, bollhallens användaravgifter, användaravgifter för skolornas gymnastiksalor och slalombackens användaravgifter.

Idrottsanläggningarna öppnades 1.6.2020 med strikta begränsningar i kundantalet. Simhallens kundantal och inkomster hölls låga. Kostnaderna däremot ökade då kundantalet behövde övervakas. Ytterligare övervakning köptes för både sim- och bollhallen. Ytterligare övervakning av simhallen genomfördes 1.6.2020–31.7.2020 och ytterligare övervakning av bollhallen genomfördes 1.6.2020–25.6.2020, varefter bollhallen stängdes.

Skillnaden mellan bortfallet i intäkter och inbesparade kostnader var 57 000 euro för simhallen, 20 000 euro för bollhallen, 20 000 euro för skolornas gymnastiksalor och 3 000 euro för slalombacken.

Under 2020 måste ungdomsgården stängas på grund av pandemisituationen vilket ledde till att ungdomsarbetet avvek från det normala. Sommaren 2020 var fokus på mobilt och uppsökande ungdomsarbete samt på digitalt ungdomsarbete. Särskilt i skejtparken under sommarmånaderna var ungdomsledare ständigt närvarande och sommararbetarna som anställdes där mottogs väl av ungdomar och föräldrar. Ungdomsledarnas närvaro på stan var mycket viktigt under pandemin, särskilt när ungdomar var i distansundervisning eller kunde delta i sina hobbyer.

Ungdomstjänsterna

Skissplanerna och kostnadskalkylen för renoveringen av ungdomsgården godkändes i juni 2020. Våren 2020 hölls delaktiga verkstäder med de kommande användarna där servicedesignmetoder användes. Renoveringsarbetet kommer huvudsakligen att genomföras 2021 och kommer att slutföras under våren 2022. I ungdomsgården kommer ett stort antal aktörer att verka och ett brett utbud av aktiviteter att ordnas, vilket effektiviserar användningen av lokalerna. I samband med renoveringen av ungdomsgården flyttar t.ex. DigiLabbet in, vilket möjliggör bättre synergier med ungdomstjänsterna och till exempel konst- och musikaktiviteter. Utrymmet för DigiLabbet får en egen ingång, och det elektroniska låssystemet gör det möjligt för DigiLab-användarna att komma in i utrymmet. Utrymmena på andra våningen i ungdomsgården kan också användas för t.ex. DigiLabbets kursaktiviteter under dagen.

Ungdomsutskottets budget för 2020 reserverade totalt 17 600 euro för ungdomsbidrag till lokala föreningar. Inom tidsfristen hade verksamhetsunderstöd ansökts om totalt 18 900 euro och projektunderstöd om totalt 4 920 euro. De ansökta understöden uppgick sammanlagt till 23 820 euro.

6. Övriga observationer

6.1 Allmänna förvaltningen

Allmänna förvaltningen ansvarar för samordnandet av de förtroendevaldas och förtroendeorganens arbetsförutsättningar samt skötseln av förvaltningen och ekonomin. Allmänna förvaltningens insatsområden 2020 var:

- kunskapsledning
- allmänna förvaltningens organisationsförändring
- fortsatt utveckling av medborgarbudgeten
- koncepteringen och upphandlingen av stadens nya webbplats
- ett nytt ärendehanteringssystem och lönesystem samt nya processer inom löneförvaltningen
- ibrukttagandet av en självutvärderingsapplikation
- utvecklingen av en verksamhetsmodell för riskhantering
- automatisering av olika delområden i bokföringen
- uppdateringen av grunderna för beviljande av språktillägg

Enligt stadsstrategin ingår det i Grankulla stads mål att vara en flexibel organisation och attraktiv arbetsgivare som förbättrar personalens välbefinnande. Inom allmänna förvaltningen gjordes en plan upp för att utveckla ledningssystemet under 2020.

Allmänna förvaltningens organisationsändring var ännu inte synlig i budgeten 2020 utan den nya strukturen tas i beaktande i budgeten 2021. Organisationens befattningar och vakanser granskas kontinuerligt så att förvaltningen hålls effektiv och lätt. En projektchef för kunskapsbaserat ledarskap anställdes. Digitaliseringen och införandet av ny mjukvara syntes i form av nya driftskostnader. Investeringarna i lösegendom inom den allmänna förvaltningen bestod av hård- och mjukvaruanskaffningar för kansliet, personalförvaltningen, drätseln samt ersättande investeringar i maskiner och utrustning för köket. Den totala investeringsbudgeten var 1,1 miljoner euro och realiserades till 85 procent. Anskaffningar genomfördes som planerat, med undantag av de 150 000 euro som avsatts för uppdateringen av löneräkningsprogrammet, vilket inte utföll enligt budgeten för att leverantören beslutade att avbryta utvecklingen av programmet Hijat 2.

I november 2019 genomfördes en omfattande personalenkät vars resultat kommer att användas inom organisationen. Som ett resultat av enkäten hölls möten för personalen och mål valdes för sektorerna/enheterna. I Pulssi-enkäten var den genomsnittliga svarsprocenten 60 och personalens tillfredsställelse var > 4,3 på skala 1–6. Personalsektionen fastställde målen för arbetshälsoprogrammet 2020 och förvaltningsstadgan uppdaterades.

Revisionsutskottet anser att arbetstillfredsställelsen hos personalen inom allmänna förvaltningen ligger på god nivå.

Det största av investeringsbesluten var deltagandet i finansieringen av stadsbanan. I slutet av 2020 undertecknades ett avtal enligt vilket Grankullas andel av projektet uppgår till högst 27,5 miljoner euro. Stadsbaneprojektet ska enligt planen pågå 2022–2028.

Coronapandemin

Fullmäktige godkände 23.3.2020 styrelsens förslag till ändringen av förvaltningsstadgan så att organen under de gällande undantagsförhållandena kan fatta behöriga beslut vid elektroniska sammanträden och att stadsdirektören får vidta de åtgärder som behövs. Stadsstyrelsen beslutade 17.8.2020 att de särskilda befogenheterna upphör. Härefter har beslut fattats i en beredskapsledningsgrupp. Som en följd av coronasituationen blev det klart att förvaltningsstadgan måste uppdateras angående krissituationer.

Revisionsutskottet rekommenderar att förvaltningsstadgan uppdateras så att förfaranden och befogenheter i krissituationer är tydliga och möjliggör smidigt beslutsfattande.

Kostnader som ansluter till coronapandemin samlades på ett eget kostnadsställe för att göra det lättare att följa upp, rapportera och statistikföra utgifterna.

Grankulla stad fick ett coronabidrag på cirka 3,8 miljoner euro som en ökning av statsandelarna för kommunal basservice. Dessutom höjdes kommunernas utdelning av samfundsskatten med 10 procentenheter. Kostnadsökningen som orsakades av coronapandemin återspeglades också i resultaträkningen och upplåningen. Stadens ledning beviljades befogenheter att vid behov ta upp kortfristigt lån. Vid slutet av 2020 uppgick lånet till sammanlagt 4 miljoner euro som staden betalade av i början av 2021. För att täcka coronakostnaderna fördelades totalt cirka 1,0 miljoner euro till Grankullas resultatenheter enligt följande:

- förvaltnings- och ekonomitjänsterna 40 000 euro
- kost- och rengöringsservicen 55 000 euro
- hälsovården 710 400 euro
- mun- och tandvården 9 300 euro
- äldreomsorgen 103 500 euro
- socialtjänsterna 2 200 euro
- småbarnspedagogiken 18 000 euro
- finska undervisningen 18 000 euro
- svenska undervisningen 31 000 euro

Några företagare som verkar i stadens lokaler, vars verksamhet försvårades avsevärt av coronasituationen, befriades från hyran under vissa perioder 2020.

Revisionsutskottet uppskattar att entreprenörer fick stöd den svåra coronasituationen.

Revisionsutskottet tackar stadens ledning för att det i regel var möjligt att erbjuda stadens anställda arbete genom särskilda arrangemang så att permitteringar kunde undvikas.

6.2 Social- och hälsovårdssektorn

Från mitten av mars framåt var 2020 ett exceptionellt år på grund av coronabegränsningarna. Särskilt hälsovårdssektorn drabbades hårt när kunderna snabbt behövde informeras om hur de skulle agera. Nya metoder togs i bruk och personalen började snabbt tillämpa de nya riktlinjerna.

Ekonomi

Totalt tilldelades tilläggsanslag på 825 000 euro till resultatområdena för kostnader som orsakades av coronaepidemin, varav coronakostnader för sektorns egen verksamhet var 819 000 euro, exklusive kostnader inom den specialiserade sjukvården. Socialtjänsternas bindande verksamhetsbidrag överskred budgeten med 459 000 euro (7 procent). Utgifterna för barnskyddet ökade med 34 procent, dvs. 348 000 euro. Tilläggsanslaget som erhöles för barnskyddets utgifter täckte ökningen. Äldreomsorgens bindande verksamhetsbidrag överskred budgeten med 80 000 euro (0,9 %). Personalkostnaderna inom hemvården ökade med 100 000 euro jämfört med föregående år på grund av längre sjukledigheter och personalens övertid. Coronaepidemin inverkade på möjligheterna att få vikarier. År 2020 var det första hela verksamhetsåret för de lagstadgade tjänsterna som stöder frontveteraners boende i eget hem.

Revisionsutskottet är bekymrat över ökningen och utvecklingen av utgifterna för barnskydd. Kan familjernas välbefinnande och kostnadstrenden påverkas genom förebyggande arbete?

Inom hälsovården uppgick de coronarelaterade utgifterna till 697 000 euro, av vilket största delen bestod av laboratoriet utgifter för coronaprov, med personalkostnaderna för smittspårningen på andra plats.

Social- och hälsovårdssektorn fick tilläggsanslag för coronakostnaderna enligt följande:

- förvaltnings- och ekonomitjänsterna 27 000 euro
- kost- och rengöringsservicen 50 000 euro
- hälsovården 300 000 euro
- mun- och tandvården 4 000 euro
- äldreomsorgen 62 000 euro

Färdtjänsterna i enlighet med handikappservicelagen resulterade i besparingar på cirka 120 000 euro och staden fick 70 000 euro mer ersättningar för flyktingarna än beräknat.

Revisionsutskottet frågar hur social- och hälsovårdssektorn avser att fortsätta de metoder och åtgärder som befunnits vara bra under coronapandemin.

Social- och hälsovårdsutskottet beslutade 20.6.2018 att staden ska delta i den gemensamma upphandlingen av färdtjänster i enlighet med handikappservicelagen och socialvårdslagen, som genomförs av Västra Nylands kommuner under ledning av Esbo stad. Esbo stad fattade 17.1.2020 som arrangör av tjänsten ett upphandlingsbeslut om tjänsteleverantören av transportförmedlings- och administrationstjänsten. Utskottet konstaterar att färdtjänststämmandet fortfarande inte hade slutförts vid årsskiftet.

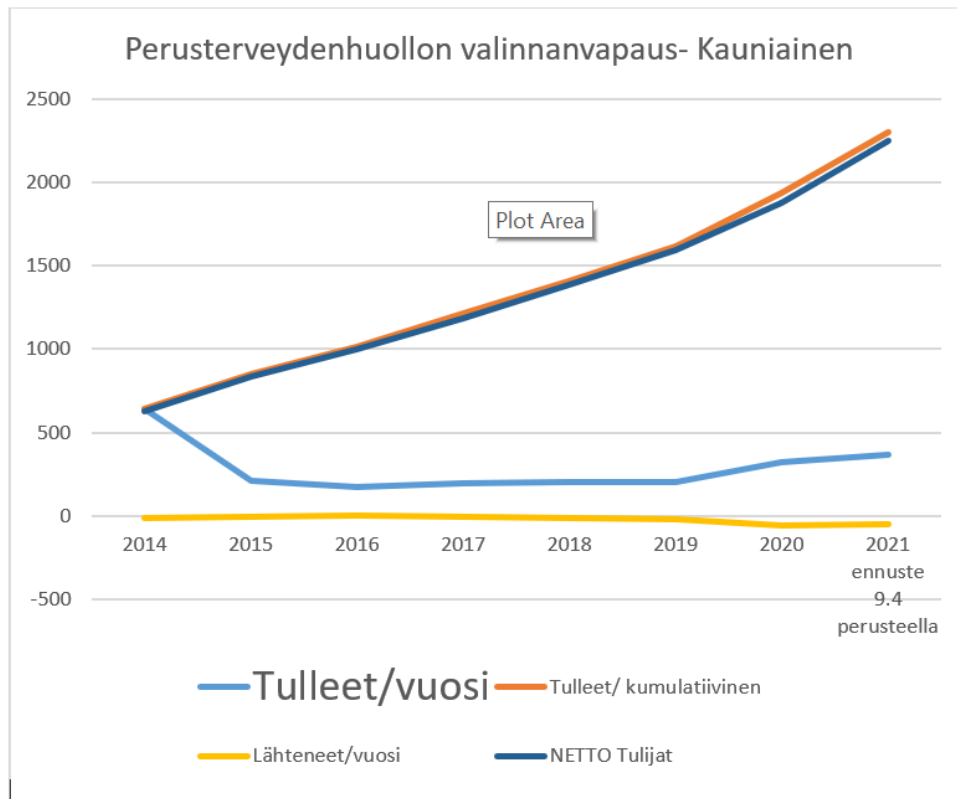
Revisionsutskottet frågar hur ändamålsenligheten och genomslaget hos avtal om köp av tjänster bedöms.

Som svar på äldrerådets åtgärdsförslag kommer Grankulla stad som pilotförsök att göra hälsokontroller för 70-åriga Grankullabor på hälsostationen från och med 2021. Besök på mottagningen är avgiftsfritt.

Revisionsutskottet önskar att utlåtandena innehåller konkreta åtgärder, genomförare och en tidsplan.

Resurskartläggningen över primärvården genomfördes 2015 och 2020 till följd av lagändringen 2014. I slutet av 2014 skrev 640 personer med annan hemkommun sig på Grankulla hälsostation, varefter cirka 200 personer årligen byter

till Grankulla hälsostation. I slutet av 2020 fanns det totalt 1 879 (netto) personer som bytt hälsostation till Grankulla. Under de senaste sju åren har också cirka 50 personer bytt från Grankulla hälsostation till en annan.

År 2020 inrättades följande befattningar och tjänster utanför budgeten: hälsocentralläkare, sjukskötare samt hälsovårdare på grund av ökningen av antalet personer som bytte till Grankulla hälsostationen.

Revisionsutskottet påminner om att resurskartläggningen inte genomfördes förrän fem år efter den föregående utredningen.

Social- och hälsovårdsutskottet beviljade totalt 50 650 euro i verksamhetsunderstöd 2020 och 7550 euro sköts upp för att ta itu med påföljderna av coronaepidemin. Den största enskilda mottagaren av verksamhetsunderstöd var Grani Närhjälp.

Revisionsutskottet rekommenderar att genomslaget av Grani Närhjälps verksamhet bedöms.

Grankulla har sedan 2015 deltagit i Kommunförbundets jämförelse av kostnaderna för social- och hälsovård i medelstora kommuner. Grankullas åldersstandardiserade vårdkostnader var i jämförelsen 2018 de förmånligaste och i 2019 års jämförelse de näst förmånligaste (3238 euro per invånare). Åldersstandardiserade vårdkostnader var sammanlagt i alla kommuner 3 627 euro per invånare och Grankullas kostnader var 11 procent lägre än genomsnittet. I Grankulla var andelen 65–74-åringar 11 procent, 75–84-åringar 8 procent och personer över 85 år 3 procent.

Revisionsutskottet rekommenderar att man fortsätter att erbjuda Grankullabor som fyller 70 år en hälsokontroll av engångsnatur.

Arbetsnöjdhetenkät bland personalen

Svarsprocenten för arbetsnöjdhetenkäten bland personalen 2020 (HENTY) var 56 procent, medan den i allmänhet ligger på 65 procent i kommunerna.

Inom sektorerna försvagades det totala resultatet inom bildningen (3,63 -> 3,55) och samhällstekniken (4,00 -> 3,80). Inom social- och hälsovårdssektorn förbättrades resultatet som helhet (3,45 -> 3,58) och inom allmänna förvaltningen var det oförändrat (3,60). Indikatorn uppmuntran och utveckling försvagades i alla sektorer (genomsnitt 3,28 -> 3,20) förutom inom social- och hälsovården, där resultatet förbättrades från 3,08 -> 3,27.

Grankulla stad hade 780 anställda vid utgången av 2020, vilket var nio personer fler än vid föregående års slut. I siffran ingår alla ordinarie anställningar (74 %) och visstidsanställningar (26 %). Sjukfrånvaron var i medeltal 11 dygn/person, fortfarande klart lägre än medeltalet för kommunsektorn.

Hur kommer personalens arbetsnöjdhet att förbättras?

6.3 Samhällstekniken

Stadsfullmäktige godkände 21.9.2020 avtalet om markanvändning, boende och trafik (MBT-avtalet) mellan kommunerna i Helsingforsregionen och staten 2020–2031. Samhällstekniska utskottet godkände avtalet för sin del och konstaterade att Grankulla inte på grund av stadens begränsade markegendom har möjlighet att förverkliga de planläggningsmål som staden åläggs i avtalet.

Revisionsutskottet instämmer och ber att uppmärksamhet ägnas åt målet. Revisionsutskottet anser dock att MBT-avtalet inte tar hänsyn till Grankullas geografiskt begränsade område.

Målen för bostadsproduktion under avtalsperioden 2020–2023 i MBT-avtalet innebär för Grankullas del i medeltal 80 bostäder per år, av vilket 24 ska vara bostäder till rimligt pris och 14 ska omfattas av 40-årigt räntestöd och/eller specialgrupper.

MBT-målen för planläggning i Grankulla är en utmaning och förutsätter att de planläggningsprojekt som pågår kan föras vidare för godkännande som planerat.

Bland bostadsproduktionen framskred under 2020 följande: Stationsvägen 10–14, Helsingforsvägen 10 (Raamattuopisto), Brandkårsvägen 9 (FBK:s område) samt Båtlänningsvägen 1. Under 2020 godkändes inte en enda detaljplaneändring. Det finns inga fler möjligheter för höghusprojekt i stadens planreserv.

Revisionsutskottet rekommenderar att potentiella markområden reserveras även för planläggning under kommande år.

Staten kommer att börja bygga Esbo stadsbanan. Grankulla deltar i projektet under den förutsättningen att Grankullas andel av 27,5 miljoner euro inte överskrids. Därtill kommer kostnader för en cykelled som ska byggas längs stadsbanan. Revisionsutskottet anser att cykelledsprojektet är bra och stöder målet för klimatneutralitet.

Revisionsutskottet oroar sig över de ekonomiska effekterna av stadsbanan på Grankulla. Kostnaden för projektet är så hög att den motsvarar Grankullas investeringsprogram för tre år. Projektets kostnader täcks i praktiken med skatteinkomster. Under avtalsförhandlingarna gjorde stadens tjänsteinnehavare ett lovvärt försök att få avtalsparterna att se Grankullas perspektiv på projektets omfattning i förhållande till stadens storlek och fördelarna för invånarna.

De viktigaste projekten 2020

Detaljplaneändringen för stadshusområdet slutförs inte under fullmäktigeperioden. Förslaget till detaljplaneändring remitterades i april 2020 för ny beredning.

Revisionsutskottet konstaterar att iakttagelserna i utvärderingsberättelsen för 2019 om promemorior som skulle göras upp över tväradministrativa höranden inte har verkställts. Därför har de önskemål i anslutning till den fortsatta beredningen som framfördes av de politiska beslutsfattarna inte beaktats i tjänsteinnehavarnas beredningsarbete.

Renoveringen av fysik- och kemisalarna i H-delen i Svenska skolcentrum blev klar. Upphandlingen av renoveringen av ungdomsgården inleddes och bygglov beviljades för projektet. Genomförandeplaneringen av utrymna för förskoleundervisning i Granhultsskolan framskred (se närmare i avsnitt 5.2 ovan). Nödvändiga reparationer gjordes i simhallen för att verksamheten skulle kunna fortsätta. Beslut fattades om att inleda projektplaneringen av A-delen i Kasavuoren koulukeskus. Investeringar i reparation och underhåll av byggnader samt årsreparationerna av fastigheter genomfördes tämligen omfattande.

Grankulla stad inledde kommunal parkeringsövervakning genom att ingå ett avtal om köpta tjänster med Esbo stad.

Coronaepidemin har orsakat oväntade kostnader som inte kunde förutses i förväg.

Ett vindskydd i stock med eldstad byggdes invid motionsslingan på Kasaberget. Vindskyddet är avsett för fritidsbruk för stadens invånare och det blev populärt.

Arbetet med GIS-systemet fortsatte och arbetet med stadsmodellen i 3D fortsatte i stadens egen regi.

Utfallet av samhällsteknikens ekonomi 2020

Inkomstanslaget i budgeten för år 2020 var 17,1 miljoner euro. Utfallet i bokslutet var 14,7 miljoner euro, vilket motsvarar 86 procent av inkomstanslaget för sektorn som helhet. I budgeten 2020 ingick försäljningen av tomterna på Kavallvägen 16C, Kavallvägen 12 och en del av ersättningarna enligt markanvändningsavtal. Försäljningsvinsten uppskattades i sektorns driftsekonomi till 1,3 miljoner euro. Det totala utfallet av försäljningsvinsterna enligt bokslutet var 1,4 miljoner euro. Detaljplaneändringarna för Helsingforsvägen 10 (Raamattuopisto) och Brandkårsvägen 9 (FBK:s område) gick inte vidare till behandling och godkännande. Det här innebar att ersättningarna enligt markanvändningsavtal samt försäljning av tomtedelar (sammanlagt ca 2,8 miljoner euro) som hade budgeterats för dem inte realiserades. De beräknade utgifterna i budgeten för år 2020 var 11,8 miljoner euro. Utfallet var 10,5 miljoner euro, vilket motsvarar 89 procent av den budgeterade helhetssumman.

Hela sektorn har 60 anställda. Under året kunde personalbristen som länge orsakat bekymmer inom sektorn åtgärdas i viss mån.

6.4 Byggnadstillsynen

Byggnadstillsynen värnar för sin del om bevarandet av de traditionella, skönhets- och andra värdena i den byggda miljön, dessutom ger byggnadstillsynen råd om skötsel och underhåll av den byggda miljön och byggnadsbeståndet.

Antalet beviljade bygglov, åtgärdstillstånd och rivningslov var sammanlagt 81 under år 2020.

I Grankulla färdigställdes 2020 sammanlagt 289 nya bostäder, av vilka 11 är småhus och 8 i låghus. Flervåningshus byggdes färdiga på adresserna Ullasbackavägen 10 a och 10 b, Bredaporten 5 och Bredaporten 8.

Bygglov beviljades för 21 nybyggnader. Bygglov beviljades för sammanlagt 23 bostäder. Utöver bostadsprojekten beviljades ett bygglov för ett daghem som byggs på Kasabergsvägen 6. Inga flervåningshusprojekt behandlades 2020.

Digitaliseringsprojektet av arkivmaterialet måste tillfälligt avbrytas till följd av personalomsättning och coronaläget.

I början av året verkade byggnadstillsynen med en person färre än normalt. Den nya byggnadsinspektören började i maj 2020.

År 2020 uppgick verksamhetsintäkterna till 93 000 euro och verksamhetskostnaderna till 275 000 euro. Verksamhetsbidraget var -182 000 euro.

7. Revisionsutskottets förslag till stadsfullmäktige

Enligt 121 § i kommunallagen behandlar fullmäktige revisionsutskottets utvärderingsberättelse i samband med bokslutet. Kommunstyrelsen ger fullmäktige ett utlåtande om de åtgärder som utvärderingsberättelsen föranleder.

Revisionsutskottet lämnar sin utvärderingsberättelse för 2020 till fullmäktige för behandling och föreslår att fullmäktige ska begära bemötanden av utskotten och stadsstyrelsen med anledning av de kursiverade bedömningarna och rekommendationerna i utvärderingsberättelsen före utgången av oktober 2021.

Revisionsutskottet föreslår i enlighet med revisorns förslag att bokslutet godkänns och att medlemmarna i förvaltningsorganen och de ledande tjänsteinnehavarna i uppgiftsområdena beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2020.

8. Sammanfattning

Revisionsutskottet ska enligt kommunallagen bedöma huruvida de mål för verksamheten och ekonomin som fullmäktige satt upp har nåtts i kommunen och huruvida verksamheten är ordnad på ett resultatrikt och ändamålsenligt sätt. Revisionsutskottet har utfört utvärderingen enligt sin utvärderingsplan för fullmäktigeperioden 2017–2021 och sitt arbetsprogram för utvärdering 2020.

Revisionsutskottet konstaterar att målen för verksamheten och ekonomin som har godkänts av fullmäktige har uppnåtts i genomsnitt väl.

Revisionsutskottet tackar stadens tjänsteinnehavare, styrelsen och utskotten för arbetet under fullmäktigeperioden.

9. Underskrifter

Grankulla den 20 maj 2021

Grankulla stads revisionsutskott

Olavi Filppula
ordförande

Stefan Stenberg
vice ordförande

Veronica Fellman
ledamot

Jarkko Huttunen
ledamot

Sari Mutka
ledamot